

ΥΓΕΙΑ

«**Η** αναπροσαρμογή της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης σε επίπεδα που προσεγγίζουν περισσότερο τις πραγματικές ανάγκες της χώρας αποτελεί προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα του συστήματος», τονίζει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος **Ολύμπιος Παπαδημητρίου** και προσθέτει την ανάγκη για ολοκλήρωση των διαρθρωτικών αλλαγών που θα επιτρέψουν τον καλύτερο έλεγχο της ζήτησης και της χρήσης των φαρμάκων, καθώς και την οριοθέτηση του clawback με συνυπευθυνότητα με την πολιτεία.

■ **Ποια είναι τα βασικά αιτήματα του κλάδου που θέσατε υπόψη της νέας πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου Υγείας;**

Η βιωσιμότητα του κλάδου διακυβεύεται αυτή τη στιγμή εξαιτίας του πιο ανορθολογικού και στρεβλού μέτρου των μνημονίων, του clawback, το οποίο θα είναι σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι το 2022. Είναι το πρώτο θέμα συζήτησης σε κάθε συνάντησή μας με την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας, αφού το μέγεθός του συνεχώς αυξάνεται και διαμορφώνει κάθε χρόνο νέο ρεκόρ υποχρεωτικών επιστροφών και ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών και ως απόλυτο νούμερο. Το clawback αυξάνει ανεξέλεγκτα και θα ξεπεράσει φέτος το 1,2 δισ. ευρώ. Αν προσθέσουμε και τις υποχρεωτικές εκπτώσεις, η φαρμακοβιομηχανία στη χώρα μας θα επιστρέψει συνολικά το 2019 1,8 δισ. ευρώ στην πολιτεία, ενώ το αντίστοιχο νούμερο το 2018 ήταν 1,4 δισ. ευρώ. Πρακτικά, για το 2019, η βιομηχανία θα διαθέσει στο Δημόσιο ένα στα δύο φάρμακα δωρεάν. Είναι κυριολεκτικά εξωφρενικό, μάλιστα, να διαπιστώνει κανείς πως είναι οι επιλογές της πολιτείας που καθοδηγούν σε μεγάλο βαθμό την άνοδο του clawback. Αδράνεια στις διαπραγματεύσεις, ανεξέλεγκτη αύξηση των δικαιούχων στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, λανθασμένη αποζημιωτική πολιτική για τα γενόσημα, αύξηση ΦΠΑ σε σημαντικά φάρμακα στο 13% στο τέλος του 2018, επιδοματική πολιτική όσον αφορά τις συμμετοχές των ασθενών χωρίς να διασφαλίζεται η κατάχρηση των παροχών είναι μερικές από τις πρακτικές που δημιούργησαν έως και 200 εκατ. ευρώ clawback περισσότερο από πέρυσι.

Ο εφσυχασμός που προκαλεί στον διοικητικό μηχανισμό η ύπαρξη κλειστού προϋπολογισμού σε όλο του το μεγαλείο. Πρέπει να γίνει κατανοητό πως το ποσό της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης, που αυθαίρετα ορίστηκε στα 2,5 δισ. ευρώ (ΕΟΠΥΥ και νοσοκομεία) και παραμένει σταθερό εδώ και 4 χρόνια, δεν επαρκεί και οτιδήποτε καταναλώνεται επιπλέον, λόγω πραγματικών αναγκών αλλά και λόγω έλλειψης ελέγχου, δεν μπορεί να φορτώνεται στις πλάτες της βιομηχανίας φαρμάκου.

Είναι, όμως, ακόμη χειρότερο η πολιτεία να ασχολείται κατά προτεραιότητα με την ανακατανομή του clawback και όχι με τη μείωσή του.

■ **Ποιες μεταρρυθμίσεις πρέπει να γίνουν έτσι ώστε να έχουμε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας;**

Πρέπει να υλοποιήσουμε το τρίπτυχο: Ορθολογική αξιοποίηση των πόρων - Έλεγχος της χρήσης του συστήματος - Μέτρηση εκβάσεων και αποτελεσμάτων. Πιο συγκεκριμένα:

Ολύμπιος Παπαδημητρίου Πρόεδρος ΣΦΕΕ

«Σημαντικό το οικονομικό και κοινωνικό αποτύπωμα της φαρμακοβιομηχανίας»

«**Η βιωσιμότητα του κλάδου διακυβεύεται εξαιτίας του πιο στρεβλού μέτρου των μνημονίων, του clawback, το οποίο θα είναι σε ισχύ μέχρι το 2022»**

Ορθολογική αξιοποίηση πόρων σημαίνει δημιουργία ολοκληρωμένου και σταθερού μηχανισμού τεχνολογιών υγείας (ΗΤΑ), διαπραγμάτευση τιμών και διαγωνισμοί, ορθολογική τιμολόγηση και αποζημίωση φαρμάκων, αποτελεσματική πολιτική διείσδυσης γενοσήμων.

Έλεγχος της χρήσης του συστήματος σημαίνει σωστός καθορισμός δικαιούχων και εξορθολογισμός παροχών, υποχρεωτικά συνταγογραφικά πρωτόκολλα και έλεγχος τήρησής τους, έλεγχοι στην ηλεκτρονική συνταγογράφηση σε όλο το φάσμα χρηστών του συστήματος και ύπαρξη σημαντικών συνεπειών σε περιπτώσεις παραβατικότητας.

Μέτρηση εκβάσεων και αποτελεσμάτων σημαίνει μητρώα ασθενών, λειτουργία του πλε-

κτρονικού φακέλου ασθενούς, διαλειτουργικότητα των συστημάτων που υπάρχουν σήμερα, καταγραφή και αξιολόγηση θεραπευτικών εκβάσεων, εισαγωγή δεικτών απόδοσης.

■ **Πώς μπορεί να ανοίξει ο δρόμος των κλινικών μελετών στη χώρα μας και ποιο θα είναι το όφελος για τον ασθενή και το σύστημα υγείας;**

Η κλινική έρευνα αποτελεί τεκμηριωμένα μια

από τις πλέον παραγωγικές επενδύσεις των φαρμακευτικών εταιρειών, με εξαιρετικά υψηλή προστιθέμενη αξία για την πραγματική οικονομία της χώρας, το επιστημονικό της δυναμικό και την πολιτεία, που έχει οικονομικά οφέλη από την εκτέλεσή της, ενώ απαλλάσσεται σημαντικό κόστος φαρμάκων, αφού αυτά χορηγούνται δωρεάν στο πλαίσιο των κλινικών μελετών.

Το μεγάλο όφελος είναι, όμως, για τον ίδιο τον ασθενή, που έχει τη δυνατότητα να απολαμβάνει δωρεάν τα οφέλη νέων καινοτόμων θεραπειών και συστηματικής αναβαθμισμένης υγειονομικής φροντίδας. Οι επενδύσεις για κλινικές μελέτες στην Ελλάδα κυμαίνονται κατ'επίσημο περί τα 42 εκατ. ευρώ ετησίως, όταν στην Ευρώπη συνολικά δαπανώνται περίπου 35 δισ. ευρώ. Η χώρα μας διαθέτει και την υποδομή και το επιστημονικό προσωπικό που απαιτείται για να έρθουν περισσότερες κλινικές μελέτες. Χρειαζόμαστε, όμως, το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, που θα μειώνει τη γραφειοκρατία και τους χρόνους εγκρίσεων, θα εξασφαλίζει την επιτυχή ολοκλήρωση μιας κλινικής μελέτης σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο, τηρουμένων όλων των προβλεπόμενων από το πρωτόκολλο διαδικασιών και θα δίνει φορολογικά, αναπτυξιακά και λοιπά κίνητρα, διευκολύνοντας έτσι την προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Πρόσφατα ψηφίστηκε ένα μέτρο που αφορά τον συμψηφισμό δαπανών έως 50 εκατ. ευρώ για επενδύσεις με το clawback για το δεύτερο εξάμηνο του 2019 και το επικροτήσαμε ανεπιφύλακτα, καθώς είναι μια πρόταση που έχουμε υποβάλει ως ΣΦΕΕ εδώ και χρόνια, ακολουθώντας το παράδειγμα άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

■ **Ποιο είναι το αποτύπωμα του κλάδου του φαρμάκου;**

Το κοινωνικό και οικονομικό αποτύπωμα της φαρμακοβιομηχανίας είναι εξαιρετικά σημαντικό τόσο παγκοσμίως όσο και στην Ελλάδα. Συνολικά το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα αυξήθηκε ακριβώς κατά 2 χρόνια, από τα 74,7 έτη στα 76,7, ενώ το προσδόκιμο επιβίωσης στην Ελλάδα το 2015 κυμάνθηκε στον μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα 81,1 έτη.

Η παραπάνω αύξηση οφείλεται κατά 44% στην εισαγωγή καινοτόμων φαρμάκων. Παράλληλα, ο φαρμακευτικός κλάδος αποτελεί έναν από τους βασικότερους πυλώνες της εθνικής οικονομίας, καθώς συ-

νεισφέρει 3,4% στο ΑΕΠ, συμβάλλει στην εγκώρια απασχόληση εξασφαλίζοντας άμεσα και έμμεσα 122.000 θέσεις εργασίας, κατέχει σημαντική θέση στις εξαγωγές της χώρας, ενώ, παράλληλα, η επίδραση από τη δραστηριότητά του στα φορολογικά έσοδα φτάνει τα 1,7 δισ. ευρώ. Πάνω από όλα, όμως, μέσω των υποχρεωτικών επιστροφών και εκπτώσεων (clawback and rebates), έχει καταστεί σημαντικός πυλώνας χρηματοδότησης του δημόσιου συστήματος υγείας, παρέχοντας 1 στα 2 φάρμακα δωρεάν, επιστρέφοντας στο κράτος 1,8 δισ. ευρώ για το 2019, καλύπτοντας όλους τους ανασφάλιστους (300 εκατ. ευρώ για το 2019) και τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες. Η τελευταία έκφανση της συμβολής της φαρμακοβιομηχανίας στη δημόσια υγεία αναδεικνύεται ως εξόχως ανθυγιεινή για την ίδια, αφού πλήττει ευθέως τη βιωσιμότητα των εταιρειών στο ελληνικό περιβάλλον. Η ανάσχεση της δημιουργηθείσας τάσης αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

Κλινικές μελέτες

«**Οι επενδύσεις για κλινικές μελέτες στην Ελλάδα κυμαίνονται περί τα 42 εκατ. ευρώ ετησίως, όταν στην Ευρώπη δαπανώνται 35 δισ. ευρώ»**